

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1966>

Volume 6 Issue 8, p. 395-415, October 2013

OKUL YÖNETİCİLERİNİN YETKİ KULLANIMI KAYGI ÖLÇEĞİ (OYKÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI*

THE ANXIETY SCALE OF SCHOOL ADMINISTRATORS' AUTHORITY

USING THE STUDY OF VALIDITY AND RELIABILITY

Doç. Dr. Recep KOÇAK

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Eğitim Bil. Böl. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

Derya YILMAZ

Matematik Öğretmeni, Niksar/TOKAT

Yrd. Doç. Dr. Rıza GÖKLER

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmetler Bölümü

Abstract

Authority is defined a power of administrator's to direct to mobilize, to control, the direct the organization's members, in general management system. A school administrator can be effective and efficient if they can use their own authority responsibilities and management skills. So that it is need to investigate that school administrator's anxiety in terms of using their powers, effects on their decision-making. The purpose of this research is to rectify a method for measuring the degree of school administrators' anxiety about the exercise of power and to do the work of validity and reliability. According to the information gained from public education authority in 2009/2010, 930 school administrators who are in charge in are included in this

*Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

research. 156 school administrators who could be connected and filled the scale correctly form the basis of this work. In the process of the research, steps such as collection of data, evaluation, elimination, referring to expert opinion and data organization are applied for developing 'The Anxiety Scale Of School Administrators' Authority Using' and statistical works about validity and reliability are done. In the reliability analyses of 36 item scale, The Cranach alpha coefficient was calculated to be .97. The item-total scale correlations were between .76-.92 In validity analyses, 4 factors were obtained representing 60% of the total variance in exploratory factor analysis. Result of the confirmatory factor analysis is [$\chi^2(583, N=156)=1017.03$, $p<.000$, $RMSEA=.069$, $NNFI=.88$, $CFI=.89$, $GFI=.73$, $AGFI=.69$].

Key Words: school administrator, authority, anxiety, the anxiety of using authority.

Öz

Yetki genel olarak yönetim sistemi içinde örgüt üyelerini harekete geçirmek, hareketlerini kontrol etmek, yönlendirmek ve sınırlamak amacıyla yöneticinin sahip olduğu güç olarak açıklamaktadır. Bir okul yöneticisi yönetim becerileri ile birlikte yetki ve sorumluluklarını kullanabildiği ölçüde etkili verimli olabilmektedir. Kanunlar tarafından yetkileri belirlenen okul yöneticisi, eğitim kurumlarının idaresinde çevresel ve yönetsel birçok sorunla karşılaşmakta, bu sorunların çözümünde ise kişisel, siyasi ve çevresel faktörlerden dolayı, yetkilerini gereği gibi kullanmalarında kaygı yaşayabilmektedir. Okul yöneticilerinin yetkilerini kullanırken nasıl bir kaygı yaşadıkları, yaşanan bu kaygının karar verme ve yetki kullanımlarını nasıl etkilediği ve buna bağlı olarak eğitim-öğretim kalitesinin ne derecede etkilendiği araştırmaya değer bir durumdur. Bu nedenle bu araştırmanın temel amacı okul yöneticilerinin yetki kullanma konusunda kaygı düzeylerini tespit etmek için bir ölçme aracı geliştirmek, geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapılması amaçlanmıştır. Tokat il genelinde 930 okul yöneticisi araştırma kapsamını oluşturmaktadır. Ulaşılabilen 156 okul yöneticisi araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde "Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanımı Kaygı Ölçeği'nin (OYKÖ'nün) geliştirilebilmesi için veri toplama, değerlendirme, eleme, uzman görüşüne başvurma, aşamalarından geçilerek, geçerlik ve güvenilirlikle ilgili istatistiksel analizler yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik analizi sonucunda, iç tutarlılık katsayısı .97 olarak bulunmuştur. Faktörlerin madde toplam korelasyonları .76-.92 arasında olduğu görülmüştür. Ölçeğin geçerlilik analizleri sonucunda, AFA'da toplam varyansın %60'ını temsil eden 4 faktör elde edilmiştir. DFA'da [$\chi^2(583, N=156)=1017.03$, $p<.000$, $RMSEA=.069$, $NNFI=.88$, $CFI=.89$, $GFI=.73$, $AGFI=.69$] bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: okul yöneticisi, yetki, kaygı, yetki kullanım kaygısı

GİRİŞ

Günümüz modern toplumlarında okul yöneticilerinin düşünebilen, üretebilen, problemleri doğru tespit edebilme ve çözme yeteneğine sahip olması, kriz durumlarında soğukkanlılıkla, kaygılanmadan sağlıklı karar verebilmesi beklenmektedir. Bilginin en önemli güç olmaya başladığı günümüzde, bir eğitim kurumu olarak okulların kaliteli ve etkili bir eğitim vererek beklenen toplumsal ihtiyacı karşılayabilmesi büyük oranda okulun nasıl yönetildiğine bağlıdır. Okulların nasıl yönetildiği ise kuşkusuz okul yöneticilerinin temel yönetim becerileri ve yetkilerini kullanma becerileri ile yakından ilişkilidir. Her yöneticide olduğu gibi karmaşık ilişkiler ağının yoğun olarak yaşandığı okullarda da yöneticilerin yetkilerini yerinde ve zamanında kullanabilmeleri, içinde buldukları sosyal, siyasi ve ekonomik koşulların sonucu olan yetki kullanım kaygılarından bağımsız olabilmesi beklenemez. Bir okul yöneticisi yönetim becerileri ile birlikte yetki ve sorumluluklarını kullanabildiği ölçüde etkili ve verimli olabilmektedir.

Sanatların en eskisi, bilimlerin en yenisi olarak nitelenen yönetim insanlık tarihi ile başlamış olup insanoğlunun varlığından bu yana bilim ve sanatın içi içe olduğu bilinen bir beceridir (Ertekin, 2004: 55). Örgütsel toplulukların varlıklarını sürdürebilmeleri ve gelişimleri amacıyla bir kişi ve bir grup tarafından yönetilmeleri kaçınılmazdır; çünkü insan topluluğunun olduğu yerde sistemin işleyişinin sağlanması ve karmaşa ile düzensizliğin önlenmesi için yönetilenler ile yönetenlerin bulunması gereği sosyal bir gerçektir. Eğitim örgütlerinin amaçlarına ulaşmasında en büyük rol okul yöneticilerine düşmektedir. Okul, okul yönetimi ve okul yöneticisi ile birlikte bir anlam ifade etmektedir. Okul yöneticisi sahip olduğu yetkiler ile görev ve sorumluluklarını yerine getirerek okul örgütünün yönetimini gerçekleştirir. Başka açıdan *okul yöneticisi*, kul için gerekli insani, finansal, maddi kaynakların sağlanmasından ve bunlar aracılığıyla öngörülen ürünlerin üretilmesinden, okul çalışanlarının ve öğrencilerin performansından sorumlu kişidir (Şişman, 2002: 136). Bugünkü anlamı ile okul yöneticisi, millî eğitim bakanlığı'na ait ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan okulun amaçlarını gerçekleştirecek, yapısını yaşatan eşgüdüm ve organizasyonu sağlayan müdür ve yardımcıları olarak anlaşılmaktadır (Başar, 2003).

Yetki, yönetim sistemi içinde örgüt üyelerini harekete geçirmek, hareketlerini kontrol etmek, yönlendirmek ve sınırlamak amacıyla yöneticinin sahip olduğu güç olarak ifade edilebilir. Fayol da yetkiyi, kaynak açısından "biçimsel yetki" ve "kişisel yetki" olarak ayırt etmiştir. Fayol'a göre biçimsel yetki mevki ve makamdan yani örgütten doğmaktadır. Kişisel yetki ise, yöneticinin, zeka, bilgi, tecrübe, iyi ahlak v.b

kişiliğini oluşturan yeteneklerinden ileri gelmektedir (Akt. Alpugan ve diğerleri, 1997). Ilgar'a (2005: 77) göre ise Bir örgütün amaçlarını belirleme, bu amaçları gerçekleştirmede planlamayı, politikayı, işlemleri, yöntemleri kararlaştırma; örgütü harekete geçirecek emirler verme, uygulamayı denetleme, görev alanı içindeki astların nasıl davranacaklarını belirleme hakkıdır. Özdayı'ya (2001) göre *yetki*; bir örgütte, örgütsel amaçlara ulaşmak için gerekli plan ve politikaları kararlaştırma, örgütü harekete geçirerek emir verme, uygulamaları denetleme, eylemde bulunma ve yetki alanı içine giren bireylerin nasıl davranacaklarını belirleme hakkıdır. Bu araştırma kapsamında "yetki", Özdayı (2001) tanımladığı geniş anlamıyla kullanılmış olup, okul yöneticisine kanunların verdiği ve kanunlar dışında kendi inisiyatifini okul ile ilgili bir şeyler yapma ya da yapmama tercihi olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle ölçek maddeleri "yetki" kavramının en geniş kapsamı düşünülerek hazırlanmıştır. Ayrıca "okul yöneticilerinin yetki kullanımı" ile ilgili madde havuzu oluşturma aşamasında okul yöneticilerinden alınan maddelerin yöneticilerin yetki kavramını görev sorumluluklarını da içerecek şekilde en geniş anlamı ile algıladıkları ve buna göre cevap verdikleri gözlenmiştir. Alpugan, O., Demir, H., Oktav, M. ve Üner, N. (1997).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bugün artık bir toplumun gelişmişliği eğitim sisteminin gelişmişliğiyle doğru orantılı olarak kabul edilmektedir. Bilginin en önemli güç olmaya başladığı çağımızda, eğitimin önemi ve işlevi giderek artmaktadır. Eğitimin öneminin ve işlevinin giderek arttığı günümüz çağdaş eğitim kurumlarında eğitim sisteminin amacına ulaşması, eğitim programının uygulandığı yer olan okullar yoluyla olabilir. Okulların belirlenen amaçlara ulaşabilmesi, yani Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirlenen "ideal insanın" yetiştirilmesi, eğitim örgütlerinde, okullarda verilen eğitimin niteliğine bağlıdır. Okullarda verilen bu eğitimin nitelikli olması ise okulların iyi yönetilmesi ile doğrudan ilişkili görülmektedir. Sonuç olarak okullarda yönetimin iyi olması ise okul yöneticilerinin, özgüvenleri yerinde sorumluluk alanındaki yetkilerini kaygıdan uzak bir şekilde yerinde ve zamanında kullanabilen ruhen ve bedenen sağlıklı kişiler olmaları ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Okullarda yöneticilerin önemli rollerinden birisi kolaylaştırıcı olmaktır. Kolaylaştırıcı olarak görevli yöneticiler, okullarında çalışanların güçlü bir kişisel etkinlik ile görevlerini başarabilecekleri zeminin ortaya çıkmasına çabalarlar (Töremen ve Ersözlü, 2010: 168). Bunun bir sonucu olarak yeni eğitim anlayışında okul yöneticilerinin düşünebilen, üretebilen, problemleri doğru tespit edebilme ve çözme yeteneğine sahip olması, özgüvenleri yerinde, kriz durumlarında soğukkanlılıkla, kaygılanmadan sağlıklı karar verebilmesi beklenmektedir.

Bir okul yöneticisi yönetim becerileri ile birlikte yetki ve sorumluluklarını kullanabildiği ölçüde etkili verimli olabilmektedir. Kanunlar tarafından yetkileri belirlenen okul yöneticisi eğitim kurumlarının idaresinde çevresel ve yönetsel birçok sorunla karşılaşmaktadır. Bu sorunların çözümünde ise okul yöneticilerinin kişisel,

siyasi ya da çevresel faktörlerden dolayı kanuni yetkilerini gereği gibi kullanamadıkları, kaygı yaşadıkları anlaşılmaktadır. Yetkilerini yerinde ve zamanında kaygı ve baskı altında olmadan kullanılabilen okul yöneticilerinin iş doyumlarının ve problem çözme becerilerinin yüksek olması ve buna bağlı olarak da eğitim ve öğretimin kalitesinin artması beklenebilir. Yapılan gözlemler okul yöneticilerinin çeşitli durumlar karşısında, sorumluluk alanlarındaki yetkilerini kullanma konusunda önemli sayılacak boyutta kaygı yaşadıkları ve buna bağlı olarak da yetkilerini kullanamadıkları, yönetsel becerilerini gösteremedikleri ve problemlerin çözümünde yetersiz kaldıkları anlaşılmaktadır.(Yücel, 2006). Bursalıoğlu (2002) Taşra teşkilatının en alt yönetim kademesinde bulunan okul yöneticisi kendi yöneticilik yetkilerini kullanırken, yönetsel ve çevresel etmenlerden dolayı birçok sorunla karşılaşmaktadır. Bu etmenler, okul yöneticilerinde, yetkilerini kullanmalarında kaygı oluşturmaktadır. Kaygı, yöneticinin etkili karar verme sürecini olumsuz olarak etkilemektedir.

Bu sonuçtan hareketle okul yöneticilerinin yetkilerini kullanırken nasıl bir kaygı yaşadıkları, yaşanan bu kaygının karar verme ve yetki kullanımlarını nasıl etkilediği ve buna bağlı olarak eğitim ve öğretim kalitesinin ne derecede etkilendiği araştırmaya değer bir durum olduğunu söylemek doğru olacaktır. Ancak yapılan literatür taramasında ülkemizde okul yöneticilerinin karşılaştıkları sorunların çözümünde yetkilerinin kullanırken ne ölçüde kaygı duyduklarına ilişkin bir ölçme aracına rastlanmamıştır. Bu açıdan bakıldığında bu tür bilimsel çalışmaların yapılabilmesi için okul yöneticilerinin yetki kullanım sürecindeki kaygılarını tespit edebilecek bir ölçme aracına ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Bu araştırmanın temel amacı okul yöneticilerinin yetkilerini kullanma konusunda kaygı düzeylerini ölçmek amacı ile bir ölçme aracı geliştirmek ve geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapmaktır. Bu araştırma ile alana yeni bir ölçme aracı kazandırılması ile önemli bir eksikliğin giderilmesine katkı sağlanması beklenmektedir. Okul yöneticilerinin yetki kullanım sürecindeki kaygılarını tespit edilmesi, yönetim süreci ile ilgili gerekli tedbirlerin alınmasına ve sürecin etkililiğinin arttırılmasına katkı sağlamsı umulmaktadır. Ayrıca geliştirilen ölçme aracının alanda yeni araştırmalar yapılmasını kolaylaştıracağı umulmaktadır.

Problem Durumu

Okul müdürünün en önemli görevi resmi olarak sahip olduğu yetkisini ve konumundan dolayı inisiyatiflerini kullanarak eş ve organizasyonu sağlayarak yönetim sürecinin gerçekleşmektir. Bu süreç boyunca okul yöneticisi birçok sorunla karşılaşmaktadır. Okul yöneticileri karşılaştıkları sorunların çözümünde yetkilerini; çevresel, duygusal ve sosyal etmenlerden (iç ve dış öğelerden) dolayı gereği gibi kullanamadıkları ve buna bağlı olarak da kaygı yaşadıkları anlaşılmaktadır. Normal

sınırların üzerinde yaşanan kaygı durumunun başarıyı olumsuz etkilediği gerçeğinden hareketle kaygının yöneticilerin etkin karar alma sürecini ve yönetsel etkililiğini de olumsuz etkilemesi şaşırtıcı olmasa gerek. Bu nedenle okul yöneticilerinin yetki kullanımları sürecinde yaşadıkları kaygı durumlarının ölçmek için uygun bir ölçme aracı olup olmaması ve araştırmacı tarafından geliştirilen Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanımı Kaygı Ölçeği'nin (OYKÖ) güvenilir ve geçerli olup olmadığı durumu araştırmanın temel problemi. Bu çerçevede araştırmanın alt problemleri aşağıda verilmiştir.

Alt Problemler

1. Okul Yöneticileri Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği (OYKÖ) geçerli bir ölçme aracıdır?
2. Okul Yöneticileri Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği (OYKÖ) güvenilir bir ölçme aracıdır?

Yöntem

Okul yöneticileri karşılaştıkları sorunların çözümünde yetkilerini; çevresel, duygusal ve sosyal etmenlerden (iç ve dış öğelerden) dolayı gereği gibi kullanamadıkları ve buna bağlı olarak da kaygı yaşadıkları anlaşılmaktadır. Bu araştırma okul yöneticilerinin yönetim görevlerini yürütürlerken çevresel, duygusal ve sosyal etmenlerden kaynaklı (iç ve dış öğelerden) okul çevresi ve üst yöneticilerden gelen baskıdan dolayı yetkilerini kullanmada yaşadıkları kaygı durumunu ölçme amacı ile yapılan bir ölçek geliştirme çalışmasıdır

Çalışma Grubu

..... İli merkez ve ilçelerinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında çalışan 343 okul müdürü, 55 müdür başyardımcısı ve 532 müdür yardımcısı olmak üzere toplam 930 okul yöneticisi bu araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır. İlgili kurumdan gereken izin alındıktan sonra ölçme aracı okul yöneticilerine araştırmacı tarafından elden ulaştırılmış olup cevaplanan ölçme araçları ise yine araştırmacı tarafından toplanmıştır. Araştırma kapsamında rasgele dağıtılan 350 adet ölçme aracından 180 tanesi geri dönüşümü sağlanmıştır. Geri dönen 180 ölçme aracından ise 24 tanesinin eksik ve yanlış doldurulduğu tespit edilmiş ve değerlendirmeye alınmamıştır. Sonuç olarak okul yöneticisi (müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı) tarafından sağlıklı olarak doldurulmuş olan 156 ölçme aracından elde edilen veriler üzerinde analiz gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle ölçme aracının eksiksiz dolduran 156 okul yöneticisi bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır.

İşlem

“Okul Yöneticileri Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği’ni” geliştirmek için öncelikle kaygı ve yönetici yetkileri ile ilgili literatür taraması yapılmış olup kuramsal alt yapı oluşturulmaya çalışılmıştır. Özellikle yöneticilerde gözlenen yetki kullanımında yaşanan kaygı durumuna yönelik kaynakların incelenmiştir. Ancak konu ile ilgili çok sınırlı sayıda kaynağı ulaşılmış olup bağlantılar kurularak yorumlanmaya çalışılmıştır.

Kaygı en genel anlamı ile bireyin sanki kötü bir şey olacakmış endişesini yaşadığı çelişkili bir duygu durumu olarak ifade edilmektedir. Fiske ve Morling’e (1996) göre kaygı yeterlik, kontrol, benlik saygısı gibi temel güdülerin bir görevin başarılamaması yüzünden tehdit algısı durumudur. Başaran’a (1992) göre kaygı, nedeni açık olmayan ya da doğrulanamayan güdülerden dolayı korku ya da sıkıntı içinde olmadır. Köknel ise (1989) kaygıyı, endişe, kuruntu, korku, telaş, üzüntü gibi insan da baskı ve gerilime yol açan bir duygu hali olarak tanımlamaktadır. Kaygı, her kişinin yaşamının bir parçası olan duygusal bir süreç olduğu için tek başına olumsuz bir durum değildir. Çünkü orta düzeyde yaşanan kaygı bireyi motive eder motivasyon ve başarı kaynağı olabilir. Ancak kaygının azı yada çoğu dikkat dağınıklığı, uyumsuzluk ve başarısızlık kaynağı olabilir. Günlük yaşamda her birey belli durumlarda kaygı duyabilir ve bu kaygı orta düzeyde olduğu problem değildir. Ancak kaygı, bireyin günlük hayatını zorlaştırıyor ve onu özgürce hareket etmekten alıkoyuyorsa, kaygının anormal varlığından söz edilemez Vural’a göre (1990) kaygılı yöneticilerin özgüvenleri eksiktir, kişilerle ilişkilerinde aşırı duyarlıdırlar ve çabuk karamsarlığa düşerler. Bundan dolayı karar alırken, yanlış karar alma endişesine kapılırlar ve zor karar verirler. Yöneticilerinin üzerlerinde bulunan baskı durumuna ve derecesine göre kaygı düzeyleri değişebilir ve bu kaygı düzeyine bağlı olarak ise problemler karşısında yönetim becerilerini kullanması zorlaşabilir (Izgar, 2001, Özdayı, 2001).

Yetki kullanım kaygısı, Okul yöneticisinin, sorumluluk alanı içindeki yönetim görevini yürütürken okul çevresi ve üst yöneticilerden gelen baskıdan dolayı yetkilerini kullanmada çekinken ve kararsız davranmasına bağlı olarak yaşadığı endişe, korku, telaş, üzüntü ve gerilim oluşturan duygusal yaşantıdır. Bu araştırma kapsamında okul yöneticilerine yönelik “yetki kullanım kaygısı” tanımlanmış olup araştırma kurgusu ve ölçek maddeleri buna göre yapılandırılmıştır.

Daha sonra çalışma alanındaki 65 okul yöneticisine ulaşılarak kendilerinden, yetkilerini kullanmaları konusunda kaygı duydukları konular ile ilgili verilen örnek maddelere uygun maddeler yazmaları istenmiş ve ölçek için madde havuzu oluşturma

yoluna gidilmiştir. Okul yöneticilerinden toplanarak oluşturulan madde havuzundan; birbirleri ile aynı olan, uygun olmayan, anlaşılmayan maddeler elenerek çıkarılmış ve 50 madde kalmıştır. Kalan 50 madde için “Hiç uygun değil”, “Çok az uygun”, “Oldukça uygun”, “Tamamen uygun” şeklinde bir uzman görüş formu hazırlanmıştır. Bu işlemin ardından ise elde edilen 50 maddelik ölçek havuzu uzman görüşüne sunulmuş ve Eğitim Bilimleri alanından 20 uzmandan maddelerin uygunluğuna ilişkin görüşleri alınmıştır. Uzman görüşlerinin ayrıntılı olarak incelenmesinin ardından uzmanların hiç uygun bulmadığı 14 madde daha elenerek ölçekten çıkarılmış ve ölçek 40 maddelik son haline getirilmiştir. Ayrıca ölçeğin uzman görüşleri sonucunda elde edilen 40 maddelik son hali Türkçe dilbilgisi ve anlam bakımından uygunluğunun incelenmesi için 3 Türk Dili uzmanına inceletilmiştir. Türk Dili uzmanları önerilerine göre ölçeğe son şekli verilerek uygulanmaya hazır hale getirilmiştir.

Ölçeğin Puanlaması

Okul yöneticisinin yönetim görevini yürütürken yaşadıkları kaygıları ölçmek amacı ile araştırmacılar tarafından hazırlanan “Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği” (OYKÖ) , 40 maddeden oluşan, bireysel olarak doldurulabilen yetişkinler için hazırlanmış dördümlü likert bir ölçme aracıdır. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçeğin puanlaması Likert tipi derecelemesine uygun olarak ;

Hiç kaygılanmam: 0 puan.

Çok az kaygılanırım: 1puan

Oldukça kaygılanırım: 2 puan

Çok fazla kaygılanırım: 3 puan şeklindedir.

Ölçekten alınabilecek en düşük puan 0 en yüksek puan ise 108 olmaktadır. Puanların yüksekliği yöneticilerin yetki kullanım kaygılarının yüksek olduğunu gösterir. Okul yöneticilerine demografik özelliklerinin sorulmasının kaygı oluşturabileceği ve ölçeği objektif cevaplamalarını olumsuz etkileyeceği endişesi ile demografik özellikleri içeren kişisel bilgi formunun kullanılmamasına karar verilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Araştırma sürecinde “Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanımı Kaygı Ölçeği’nin (OYKÖ) geliştirilebilmesi için veri toplama, değerlendirme, frekans tablosu oluşturma, eleme, uzman görüşüne başvurma, verileri düzenleme aşamalarından geçilerek, LISREL programı kullanılarak açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yaparak geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Bu bölümde araştırma sürecinde uygulanan istatistiksel yöntemlere, analizlere, izlenen geçerlik ve güvenilirlik analiz sonuçlarına yer verilmektedir.

Ölçeğin Geçerlik Çalışması

En genel anlamı ile geçerlik, bir ölçme aracının ölçmek istenen özellikleri başka özellikler ile karıştırmadan tam ve doğru olarak ölçebilme derecesidir. Ölçeğin geçerlik çalışması için öncelikle açımlayıcı faktör analizi yapılmış olup maddelere ait madde toplam korelasyon değerleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. 40 Maddelik Ölçeğin Madde-Toplam Korelasyonu

Madde No	Madde Toplam Korelasyonları	Madde No	Madde Toplam Korelasyonları
M1	.52	M21	.69
M2	.65	M22	.73
M3	.59	M23	.74
M4	.38	M24	.66
M5	.63	M25	.69
M6	.65	M26	.62
M7	.27	M27	.52
M8	.74	M28	.64
M9	.78	M29	.37
M10	.72	M30	.66
M11	.69	M31	.72
M12	.71	M32	.75
M13	.71	M33	.73
M14	.75	M34	.73
M15	.67	M35	.72
M16	.70	M36	.69
M17	.57	M37	.66
M18	.48	M38	.63
M19	.31	M39	.74
M20	.76	M40	.77

Tablo 2. incelendiğinde madde toplam korelasyonlarının genel olarak yüksek olduğu sadece dört maddenin (M4, M7, M19, ve M29) madde toplam korelasyon değerinin .40'ın altında kaldığı anlaşılmaktadır. Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda madde-toplam korelasyonu .40'ın üzerinde yeterli sayıda madde bulunduğu göz önünde bulundurularak madde-toplam korelasyonu değeri .40'ın altında olan maddelerin ölçekten çıkarılması uygun bulunmuştur (Kline, 1994). Bu nedenle Okul Yöneticileri Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği (OYKÖ) son şeklinde madde-

toplam korelasyonları. .40'ın altında olan dört madde (M4, M7, M19 ve M29) ölçekten çıkarılmış ve 36 maddelik dört faktörlü bir ölçme aracı ile doğrulayıcı faktör analizi yapılmasına karar verilmiştir.

Açımlayıcı Faktör Analizine Göre Ölçeğin Faktör Yapısının İncelenmesi

Aynı yapıyı ya da niteliği ölçen değişkenleri bir araya toplayarak ölçmeyi daha az sayıda değişkenle gerçekleştirebilmek amacıyla açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde de SPSS 12.0 paket programı kullanılmıştır. Kaiser Meyer Olkin (KMO) .94 olarak hesaplanmıştır. KMO için .70'in üzerinde değerlerin her faktör altındaki maddenin analiz için yeterli olduğu belirtilmektedir (Leech, Barrett ve Morgan, 2005: 80). Barlett Spehericity testi χ^2 değeri 4307,775 ($p < 000$) olarak hesaplanmıştır. Barlett Spehericity testinin .05 anlamlılık düzeyinde anlamlı çıkması gerekmektedir (Field, 2005: 652). KMO değeri ve Barlett testleri sonuçları araştırma verisinin faktör analizi için uygun olduğu gözlemlenmiştir.

Ölçeğin yeni geliştirilen bir ölçek ve alt boyutlarının ilişkili olmasından dolayı ölçek maddelerinin en yüksek varyansı çıkarmalarını sağlamak amacı ile faktör analizinde oblimin dönüşümlü temel bileşenler analizi yöntemi (principal components analysis with a oblimin rotation) kullanılmıştır. Analiz sonucunda ölçekte yer alan 36 maddenin (gösterge değişken) faktörler (gizil değişkenler) altındaki yükleri incelenmiştir. Değişkenler 36 gösterge ve 4 faktör (gizil değişken) olarak yapılandırılmıştır. Faktör adları literatürden yararlanılarak verilmiştir.

Tablo 3. Okul Yöneticileri Kaygı Ölçeği Analizi Toplam Varyans Açıklama Yüzde Sonuçları

Faktör	Başlangıç Değerleri			Toplam Açıklama Değerleri			Rotasyon Açıklama Değerleri
	Toplam	Varyans Yüzdesi	Toplamalı Varyans Yüzdesi	Toplam	Varyans Yüzdesi	Toplamalı Varyans Yüzdesi	Toplam
1	18.054	50.149	50.149	17.658	49.050	49.050	15.433
2	1.981	5.502	55.652	1.591	4.418	53.469	10.859
3	1.749	4.860	60.511	1.346	3.740	57.209	6.597
4	1.363	3.787	64.299	.945	2.625	59.834	10.491
5	.967	2.686	66.984				
6	.883	2.453	69.437				
7	.774	2.150	71.588				
8	.729	2.024	73.612				
9	.698	1.940	75.552				
10	.639	1.776	77.328				

Ölçeğin faktör analizi sonucunda öz değeri 1'in üzerinde dört faktör yapısı elde edilmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda tüm maddelerin toplam varyansın %64.299'unu açıklayan ve dört faktörlü yapıdan oluştuğu anlaşılmıştır. Literatürde faktör analizi çalışmalarında faktör yüklerinin toplam varyansı açıklama oranının alt sınırı %40 olarak kabul edilmektedir (Kline, 1994). Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği'nin maddelerine ilişkin faktör yükleri Tablo 4.'te sunulmuştur.

Tablo 4. Okul Yöneticileri Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği Faktör Yapısı

MAD DE	FAKTÖR 1 (Yönetim İşleri)	FAKTÖR 2 (Personel İşleri)	FAKTÖR 3 (Eğitim- Öğretim İşleri)	FAKTÖR 4 (Okul Düzen- Disiplin İşleri)
M6	.74			
M7	.78			
M8	.74			
M9	.69			
M10	.75			
M11	.67			
M12	.78			
M17	.71			
M18	.68			
M19	.70			
M21	.67			
M22	.71			
M27	.66			
M28	.65			
M29	.67			
M30	.71			
M31	.80			
M32	.64			
M33	.56			
M36	.76			
M1		.67		
M2		.84		
M3		.70		
M4		.62		
M5		.72		
M13		.67		

M20	.76		
M35	.77		
M14		.81	
M15		.63	
M16		.56	
M26		.65	
M23			.75
M24			.66
M25			.66
M34			.73

Tablo 4. incelendiğinde 1. faktörün (Yönetim İşleri) yükü .56 - .80 arasında değişen toplam 20 maddeden oluştuğu ve toplam varyansın %50'sini açıkladığı anlaşılmaktadır. İkinci faktörün (Personel İşleri) yükü .62 - .84 arasında değişen toplam 8 maddeden oluştuğu ve toplam varyansın %55'ini açıkladığı anlaşılmaktadır. Üçüncü faktörün (Eğitim-Öğretim İşleri) yükü .56 - .81 aralığında değişen toplam 4 maddeden oluştuğu toplam varyansın %60'ını açıkladığı anlaşılmaktadır. Dördüncü faktörün (Okul Düzen-Disiplin İşleri) yükü ise .66 - .75 arasında değişen toplam 4 maddeden oluştuğu ve toplam varyansın %64'ünü açıkladığı anlaşılmaktadır. Hair, Black, Babin, Anderson ve Tatham'a göre (2006: 128) açımlayıcı faktör analizinde madde yüklerinin .40'ün üzerinde çıkması kabul edilebilirlik açısından önem taşımaktadır. Toplam varyansın %64 olduğu ve OYKÖ'nün tüm maddelerinin .40'in üzerinde yüklere sahip olduğu gözlenerek yapı geçerliği çalışmasının ikinci aşaması olan doğrulayıcı faktör analizine (DFA) geçilmiştir.

Doğrulayıcı Faktör Analizine Göre Ölçeğin Uyum İndeksleri

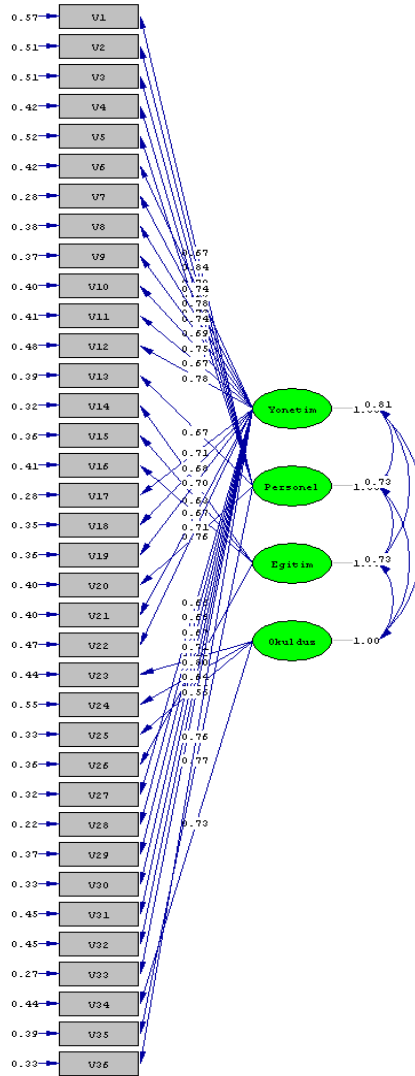
Araştırmada ilk olarak 36 gösterge ve 4 gizil değişken (faktör) yapısı oluşturulduktan sonra Lisrel 8.51 programı kullanılarak doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. İlk aşamada modelde hiçbir sınırlama ya da yeni bağlantı ekleme yoluna gidilmeden modelin uyum istatistikleri ve modifikasyon indeksleri ayrıntılı olarak incelenmiştir.

İlk analiz sonucunda χ^2 değeri (1168.16) ve $sd=588$ elde edilmiştir. χ^2/sd oranının 1.98 olduğu ve bu oranın 5/1 'in altında olduğu modelin uyum gösterdiğini ifade etmektedir. Ancak diğer uyum indekslerine bakıldığında modifikasyona gerek duyulmuştur. [χ^2 (588, N =156)=1168.16 $p<.000$], elde edilen uyum indeksleri ve DFA'nın bağlantı diagramı (path diagram) standart katsayılar aşağıdaki şekilde verilmiştir.

Tablo 5. Modifikasyon Öncesi Elde Edilen Uyum İndeksleri

Uyum indeksleri	χ^2 / sd	RMSEA	NNFI	CFI	GFI	AGFI
Kriterler	1.98	.080	.85	.86	.70	.67

Tablo 6. DFA Bağlantı Diyagramı

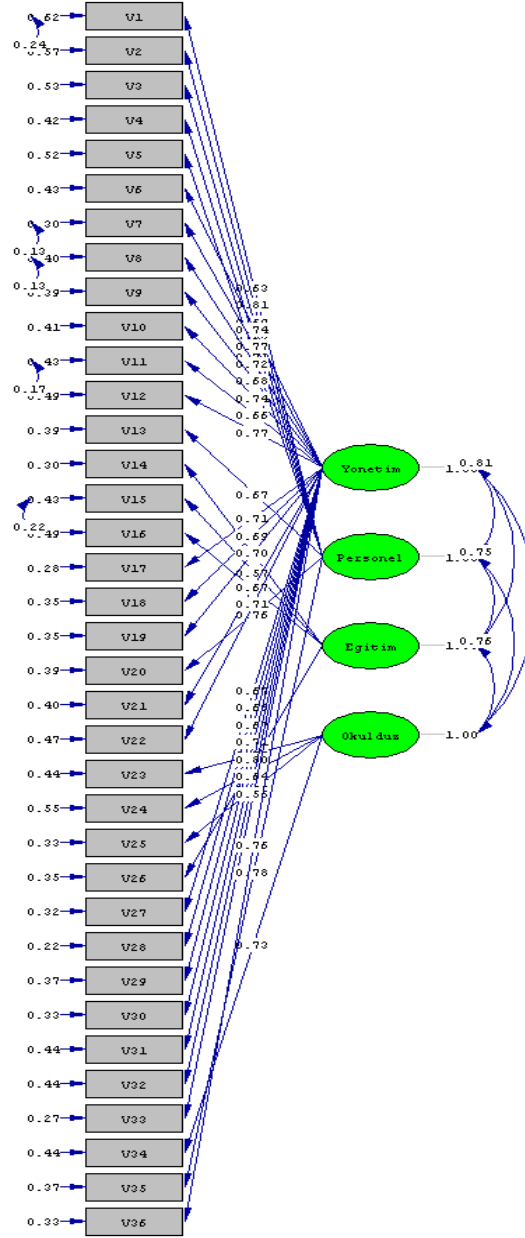
LISREL programı iki çeşit modifikasyon indeksi önerir: Birincisi bağlantı kurmak veya bağlantıyı silmek, ikincisi değişkenler arasında hata varyansı eklemek veya çıkarmaktır. DFA'nın modifikasyon indeksleri incelenmiştir. Elde edilen verilere göre, modifikasyon indeksleri incelenerek, Ki Kare değerinde düşme elde etmek (modeli iyileştirmek) için, bazı maddelerin hataları arasında korelasyon düzeyleri dikkate alınmış ve revizyon yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda M2 ile M1, M8 ile M7, M9 ile M8, M12 ile M11, M16 ile M15, maddeleri arasındaki korelasyonlar serbest bırakılmıştır.

Modifikasyon işlemlerinden sonra LISREL 8.51 programı tekrar çalıştırılmıştır. Analiz sonucunda χ^2 değeri 1017.03) ve $sd=583$ elde edilmiştir. χ^2/sd oranı 1.74 olarak bulunan bu değer istenilen 5/1 'in çok daha altında olması modelin daha iyi uyum gösterdiğini işaret etmektedir. [χ^2 (583, N =156)=1017.03, $p<.000$], modifikasyon sonrasında DFA sonuçlarına ilişkin uyum iyiliği indeksleri ve DFA'nın bağlantı diagramı (path diagram) standart katsayılar aşağıda verilmiştir.

Tablo 7. DFA Modelinin Uyum İyiliği İndeksleri Sonuçları

Uyum indeksleri	χ^2 / sd	RMSEA	NNFI	CFI	GFI	AGFI
Kriterler	1.74	.069	.88	.89	.73	.69

Şekil 8. Modifikasyon DFA Bağlantı Diyagramı

Chi-Square=1017.03, df=583, P-value=0.00000, RMSEA=0.069

RMSEA değeri .069 olarak elde edilmiş ve önerilen modelin RMSEA değerinin %90 güven aralığının .062- .076 olarak elde edildiği ve bu değer kabul edilebilir değer olan 0.05 kritik değerini kapsadığı anlaşılmaktadır. Diğer uyum indeksleri incelendiğinde; modelin veriye uyum gösterdiği görülmektedir. GFI ve AGFI indekslerinin .50 den büyük olması kabul edilebilir değer aralığındadır. Araştırmanın DFA modeline ilişkin uyum iyiliği indeksleri incelendiğinde NNFI ve CFI indekslerinin .90'a yakın olması yeterli uyumu, GFI ve AGFI indekslerinin .90'dan küçük ama .50'den büyük (0'a uzak 1'e yakın) olması ve RMSEA'nın .08'den küçük olması 4 faktörde sınanan DFA modelinin yeterlilik gösterdiğine karar verilmiştir.

Ölçeğin Güvenirlik Çalışması

Bu bölümde Doğrulayıcı Faktör Analizi ile ölçeğin toplam maddeleri üzerinde ve alt boyutlarında Cronbach alfa katsayıları ve madde toplam korelasyonları hesaplanmıştır.

Ölçeğin güvenirlik çalışmasında tüm ölçek maddeleri için hesaplanan iç tutarlılık cronbach alfa katsayısı .97 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca her bir faktör (alt ölçekler) için ayrı ayrı hesaplanan iç tutarlılık katsayısı madde toplam korelasyon katsayıları ve Cronbach Alfa Değerleri tablo 4.6. verilmiştir.

Tablo 9. Faktör Madde Toplam Korelasyon Katsayıları ile Cronbach Alfa Katsayıları

FAKTÖR	Cronbach Alfa Katsayıları	Madde Toplam Korelasyon Katsayıları
Faktör1	.96	.92
Faktör2	.90	.81
Faktör3	.82	.83
Faktör4	.81	.76

Yukarıdaki madde korelasyonları tablosu incelendiğinde ölçek faktörlerinden 1. Faktör (Yönetim İşleri) için hesaplanan cronbach alfa katsayısı .96 madde toplam katsayısı ise .92 olarak hesaplanmıştır. 2. Faktör (Personel İşleri) için hesaplanan cronbach alfa katsayısı .90 madde toplam katsayısı ise .81 olarak hesaplanmıştır. 3. Faktör (Eğitim Öğretim İşleri) için hesaplanan cronbach alfa katsayısı .82 madde toplam katsayısı ise .83 olarak hesaplanmıştır. 4. Faktör (Okul Düzen Disiplin İşleri) için hesaplanan cronbach alfa katsayısı .81 madde toplam katsayısı ise .76 olarak hesaplanmıştır.

“Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği’nin” alt boyutları arasında yapılan Pearson Korelasyon testinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

- Yönetim İşleri toplam puanları ile Personel İşleri toplam puanları arasında .76;
- Yönetim İşleri toplam puanları ile Eğitim Öğretim İşleri toplam puanları arasında .67;
- Yönetim İşleri toplam puanları ile Okul Düzen-Disiplin İşleri toplam puanları arasında .71,
- Personel İşleri toplam puanları ile Eğitim Öğretim İşleri toplam puanları arasında .64;
- Personel İşleri toplam puanları ile Okul Düzen Disiplin İşleri toplam puanları arasında .60;
- Eğitim Öğretim İşleri toplam puanları ile Okul Düzen Disiplin İşleri toplam puanları arasında .60 düzeyinde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Ölçeğin güvenirlilik çalışmasında tüm “Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygı Ölçeği” alt boyutları için hesaplanan iç tutarlılık cronbach alfa katsayısının .97 olması ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir.

Sonuç ve Öneriler

Yapılan araştırmalar sonucu; Çalışır (2008), Gavuz (2008), Yücel (2006), Erdem (2002), Öksüm (2001), Barkçin (1994), Özdayı (2001), Üstündağ (2001), Özcan (1999), Güven ve Yalçınkaya-Akyüz (2002), Karşlı, Baloğlu, Erginer ve Baloğlu (2004); okul yöneticilerinin yetki kullanımlarına dair birçok sorun yaşadıkları ve bu yaşanmışlıkları sonucunda da yetki kullanımları sırasında kendilerinde kaygı oluştuğu belirtmişlerdir. Bu sorundan yola çıkarak ‘Okul Yöneticileri Yetki Kullanımı Kaygı Ölçeği’ geliştirilmek üzere bu çalışma yapılmıştır. Madde havuzu oluşturma, uzman görüşü alma, veri toplama (ölçeği yöneticilere uygulama) aşamalarından sonra ölçeğin analizi yapılmıştır. Yapılan literatür taramasında okul yöneticilerinin yetki kullanım kaygılarına ölçmeye yönelik bir ölçme aracının bulunmadığı tespit edilmiştir. Ancak diğer kaygı ölçekleri kullanılarak yapılan araştırmalar vardır. Bundan dolayı bu ölçeğin okul yöneticilerinin yetki kullanımlarına dair kaygı düzeylerini farklı değişkenlerle ilişkisi incelenerek literatürde etkili incelemelere kaynak olabileceği düşünülmektedir.

Yapılan açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri sonucunda “Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygı Ölçeğinin (OYKÖ)” okul yöneticilerinin yetki

kullanım kaygısını ölçmede kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu anlaşılmiş olup bu sonuçlar ışığında bazı önerilere yer verilmiştir.

1) “Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygı Düzeylerini” etkileyen faktörlerin tespiti için yeni araştırmalar yapılması önerilmektedir.

2) “Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygı Düzeyi” ile farklı değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesi için yeni araştırmalar yapılması önerilmektedir.

3) Daha büyük bir örneklem üzerine yapılacak çalışma üzerinde daha doğru ve gerçekçi kesme değerlerin belirlenmesine ihtiyaç vardır. Bu nedenle daha büyük bir örneklem üzerinde kestirme değerlerinin belirlenmesi için araştırma yapılması önerilmektedir.

4) “Okul Yöneticileri Yetki Kullanım Kaygı Düzeyleri” ortalamasının yüksek olması okul yöneticilerinin yönetim becerilerini kullanmalarını ve performanslarını olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle hizmetiçi eğitim kurslarında “Okul Yöneticilerinin Yetki Kullanım Kaygılarını” azaltıcı önlemler alınması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- ALPUGAN, O., Demir, H., Oktav, M. ve Üner, N. (1997). *İşletme ekonomisi ve yönetimi*, Beta Yayıncılık, İstanbul
- BARKÇIN, F. (1994). *Eğitim yönetiminde yetki devri*, yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- BAŞAR, E. (2003). *Eğitim sosyolojisi eğitimin toplumsal temelleri*, Kardeşler Ofset, Samsun
- BAŞARAN, D. E. (1992). *Yönetimde İnsan İlişkileri*, Gül Yayınevi, Ankara
- BURSALIOĞLU, Z. (2002). *Okul yönetimde yeni yapı ve davranış*, Pegema Yayıncılık, 11. Basım, Ankara
- ÇALIŞIR, M (2008). *Mamak ilçesi ilköğretim okulu yöneticilerinin görüşlerine göre okul müdürlerinin kullandıkları yetki türü ve düzeyleri*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- ERDEM, F. E. (2002). *Ortaöğretim okul müdürlerinin yetki kullanma eğilimleri*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- ERTEKİN, Y. (2004). *Çağdaş Yönetim ve Denetim. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Aralık, 55-67.
- FİELD, A. (2005). *Discovering statistics using spss*, Londra: Sage Publications .
- FİSKE, S. T. ve B. Morling (1996). *Controlling self and others: a theory of anxiety*,
- GAVUZ, Ş. (2008). *İlköğretim okulları yöneticilerinin liderlik tarzları ile yetki devretme düzeyleri arasındaki ilişki*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü , İstanbul

- GÜVEN, A. ve M. Yalçınkaya-Akyüz (2002). Okul yöneticilerinde kaygı-iş doyumu ilişkisinin incelenmesi, *Eğitim Araştırmaları*, 7, ss:178-188.
- HAİR, J. F., Black, B., Babin, B., Anderson, R. E., ve Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis*. Upper Saddle River: Prentice Hall.
- ILGAR, L. (2005). *Eğitim yönetimi, okul yönetimi, sınıf yönetimi*, Beta Yayınları, 3. Baskı, İstanbul
- IZGAR, H. (2001). *Okul yöneticilerinde tükenmişlik*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- KARSLI, M. D. , M. Baloğlu, E. Erginer ve M. Baloğlu (2004). A description and comparison of the levels of anxiety among college administrators. 2. *Uluslararası Balkan Eğitim Bilimleri Kongresi*, 8 -10 Ekim 2004, Edirne, Türkiye.
- KLİNE, P. (1994). *An easy guide for factor analysis* . U.K. Routledge
- KÖKNEL, Ö. (1989). *Genel ve klinik psikiyatri*, Nobel Kitabevi, İstanbul
- LEECH, N. L., Barrett, K. C., ve Morgan, G. A. (2005). Spss for intermediate statistics: use and interpretation (2. Baskı). New Jersey: Lawrence Erlbaum Ass. Mental Control and Social Control", *Personality and Social Psychology Bulletin*, 22 (2), ss:115-124.
- ÖKSÜM, C. (2001). *İlköğretim okulu müdürlerinin yetki kullanma yeterliliklerinin öğretmenler ve ilköğretim müfettişleri tarafından değerlendirilmesi*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ÖZCAN, K. (1999). *Yöneticilerde karar verme ile kaygı ilişkileri*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- ÖZDAYI, N. (2001). Eğitim yöneticilerinin yetki devri ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin verimlilik açısından değerlendirilmesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13,ss : 151-164
- SÜMER, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*,3 (6), 49 -74.
- ŞİMŞEK, Ö. F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: temel ilkeler ve lisrel uygulamaları*, Ekinoks Yayıncılık, Ankara
- ŞIŞMAN, M.(2002). *Eğitimde mükemmellik arayışı*, Pegem A Yayıncılık, Ankara
- TERZİ, A. R. ve Kurt, T. (2005). İlköğretim okulu müdürlerinin yöneticilik davranışlarının öğretmenlerin örgütsel bağlılığına etkisi", 12.11.2009, (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/166/orta3-kurt.htm>).
- TÖREMEN, F. ; Ersözlü, A. (2010). *Eğitim örgütlerinde sosyal sermaye ve yönetimi*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- ÜSTÜNDAĞ N. (2001). *Müfredat laboratuvar okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin bilgisayar tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

- VURAL, D. (1990). *Psychometric evaluation of four system anxiety questionnaire in Turkish population*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- YÜCEL, Z. (2006). *İlköğretim okulu yöneticilerinin yetki kullanımında ve yetki devrinde yaşadıkları sorunlar*, yayımlanmış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli

OKUL YÖNETİCİLERİ YETKİ KULLANIM KAYGI ÖLÇEĞİ (OYKÖ)

Sayın okul yöneticisi: Aşağıda okul yöneticilerinin Öğretmenler, Öğrenciler, Okul ve çevresi ile ilgili yetkilerini kullanma dair maddeler bulunmaktadır. *Lütfen her ifadeyi dikkatli bir şekilde okuyarak size en uygun durumun altına çarpı (X) koyarak işaretleyiniz. Verdiğiniz cevaplar gizli tutulacak ve bu araştırma dışında kullanılmayacaktır. Bu nedenle maddelere samimi cevap vermeniz araştırma güvenilirliği açısından çok önemlidir. İçten cevaplarınız ve Katkılarınız için teşekkür ederim.*

	Hiç Kaygılanmam (0)	Çok Az Kaygılanırım (1)	Oldukça Kaygılanırım (2)	Çok fazla Kaygılanırım (3)
1. Okul bina ve tesislerinin bakım ve onarımı ile ilgili konularda				
2. Okulun kaynaklarını okul ihtiyaçları konusunda kullanılmasında				
3. Sivil savunma ve yangından korunma tedbirlerinin alınmasında				
4. Ayniyat işlerinin yürütülmesinde				
5. Okul çevre ilişkilerinin geliştirilmesinde				
6. Öğretmenlere ödül verilmesinde				
7. Öğretmenler kurulunda karar alınmasında				
8. Öğretmenler kurulunda alınan kararların uygulanmasında				
9. Öğretmenlerin okul içi faaliyetlerinin denetlenmesinde				
10. Öğretmenlere nöbet görevi verilemesi ve izlenmesinde				
11. Yürürlükteki mevzuatın uygulanmasında				
12. Öğretmenlere sicil notu verilmesinde				
13. Eğitim öğretim araçlarının temin edilmesinde				
14. Sürekli devamsız öğrencilerin okula devamının sağlanmasında yönetmenliği uygulamada				
15. Öğrenci disiplin işlemlerinin yürütülmesinde				
16. Sorunlu öğrencilerde ilgili yönetmeliğini uygulamada				
17. Yazı işlerinin etkili yürütülmesinin sağlamada				
18. Astlarına yetki devredilmesi konusunda				
19. Okulda çeşitli sosyal faaliyetler düzenlenmede				
20. Okul imkânlarını kullanarak okul ihtiyaçları için kaynak oluşturmada				
21. Sınıf mevcutlarının ve öğrenci dağılımlarının ayarlanmasında				
22. Okul vizyon ve misyon belirlenmesinde				
23. Üst düzey yöneticilerle iletişim kurmada				
24. Okul problemlerinin İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne iletilmesinde				
25. Öğretmenlere mazeret izni verilmesinde				

26. Okulda hizmetli sınıfı elemanlarının denetlenmesinde				
27. Tören kutlamalarda öğretmen görevlendirilmesinde				
28. Öğretmenlere yıllık plan hazırlanmasında				
29. Rehberlik hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesini sağlamada				
30. Öğretmenlere zümre toplantılarının düzenli ve zamanında yaptırılmasında				
31. Boş geçen derslere öğretmen görevlendirilmesinde				
32. Öğrenci problemleri ile ilgili konularında yetki kullanımında				
33. Eğitici kulüp faaliyetlerinin izlenmesinde				
34. Öğrenme güçlüğü çeken sorunlu öğrencilerin Rehberlik Araştırma Merkezine gönderilmesinde				
35. Ders araçlarının bakım veya onarımının düzenli olarak yapılmasında				
36.Okulda karar alma sürecine ilgili personelin katılımını sağlamada				